ОТГОВОРНИ ДНЕС. СИГУРНИ ЗА УТРЕ.

НАЦИОНАЛНА АГЕНЦИЯ ЗА ПРИХОДИТЕ

ФИШ II.4.10

ОСИГУРИТЕЛЕН ДОХОД И ЗДРАВНООСИГУРИТЕЛНИ ВНОСКИ ЗА ЛИЦАТА ДО 18-ГОДИШНА ВЪЗРАСТ И СЛЕД НАВЪРШВАНЕ НА ТАЗИ ВЪЗРАСТ, АКО УЧАТ РЕДОВНО – ДО ЗАВЪРШВАНЕ НА СРЕДНО ОБРАЗОВАНИЕ, НО НЕ ПО-КЪСНО ОТ НАВЪРШВАНЕ НА 22-ГОДИШНА ВЪЗРАСТ; УЧЕНИЦИТЕ, ВКЛЮЧЕНИ В ОБУЧЕНИЕ ЧРЕЗ РАБОТА (ДУАЛНА СИСТЕМА НА ОБУЧЕНИЕ) ЗА ВРЕМЕТО НА ОБУЧЕНИЕТО СЪГЛАСНО СЪОТВЕТНИЯ УЧЕБЕН ПЛАН, ОРГАНИЗИРАНО ПРИ УСЛОВИЯТА И ПО РЕДА НА ЗАКОНА ЗА ПРОФЕСИОНАЛНОТО ОБРАЗОВАНИЕ И ОБУЧЕНИЕ

За лицата до 18-годишна възраст и след навършване на тази възраст, ако учат редовно до завършване на средно образование, но не по-късно от навършване на 22-годишна възраст, в случай че не подлежат на осигуряване на друго основание по реда на чл. 40, ал. 1 от ***Закона за здравното осигуряване*** (ЗЗО), както и за учениците, включени в обучение чрез работа (дуална система на обучение) за времето на обучението съгласно съответния учебен план, организирано при условията и по реда на ***Закона за професионалното образование и обучение*** (ЗПОО), независимо от възникване на основание за осигуряване по реда на чл. 40, ал. 1 от ЗЗО, вносите за здравно осигуряване са от държавния бюджет на основание чл. 40, ал. 3, т. 1 от ЗЗО.

За лица до 18-годишна възраст и след навършване на тази възраст, ако учат редовно - до завършване на средно образование, но не по-късно от навършване на 22-годишна възраст, освен ако не са осигурени на друго основание по реда на чл. 40, ал. 1 от ЗЗО.

<u>доход, върху който се внасят вноските</u>:

Минималния осигурителен доход за самоосигуряващите се лица, определен със ЗБДОО за съответната година

Вноските са за сметка на държавния бюджет в размера, определен със ЗБНЗОК за съответната година (до влизане в сила на ЗБНЗОК за 2026 г. - 8 на сто)

ОСИГУРИТЕЛЕН ДОХОД И ЗДРАВНООСИГУРИТЕЛНИ ВНОСКИ ЗА ЛИЦАТА ДО 18-ГОДИШНА ВЪЗРАСТ И СЛЕД НАВЪРШВАНЕ НА ТАЗИ ВЪЗРАСТ, АКО УЧАТ РЕДОВНО – ДО ЗАВЪРШВАНЕ НА СРЕДНО ОБРАЗОВАНИЕ, НО НЕ ПО-КЪСНО ОТ НАВЪРШВАНЕ НА 22-ГОДИШНА ВЪЗРАСТ; УЧЕНИЦИТЕ, ВКЛЮЧЕНИ В ОБУЧЕНИЕ ЧРЕЗ РАБОТА (ДУАЛНА СИСТЕМА НА ОБУЧЕНИЕ) ЗА ВРЕМЕТО НА ОБУЧЕНИЕТО СЪГЛАСНО СЪОТВЕТНИЯ УЧЕБЕН ПЛАН, ОРГАНИЗИРАНО ПРИ УСЛОВИЯТА И ПО РЕДА НА ЗАКОНА ЗА ПРОФЕСИОНАЛНОТО ОБРАЗОВАНИЕ И ОБУЧЕНИЕ

За тези лица вноската се определя върху минималния месечен размер на осигурителния доход за самоосигуряващите се лица, определен със ЗБДОО за съответната година.
До влизане в сила на ЗБДОО за 2026 г, съгласно ***Закон за събирането на приходи и извършването на разходи през 2026 г. до приемането на Закона за държавния бюджет на Република България за 2026 г., Закона за бюджета на държавното обществено осигуряване за 2026 г. и Закона за бюджета на Националната здравноосигурителна каса за 2026 г.*** се прилагат минимален месечен осигурителен доход за самоосигуряващите се лица по чл. 4, ал. 3, т. 1, 2 и 4 от КСО, определени в ЗБДОО за 2025 г. в размер на 550,66 евро (1077 лв.).

За учениците, включени в обучение чрез работа (дуална система на обучение) за времето на обучението съгласно съответния учебен план, организирано при условията и по реда на ЗПОО, независимо от възникване на основание за осигуряване по реда на чл. 40, ал. 1 от ЗЗО

<u>доход, върху който се внасят вноските</u>:

Минималния осигурителен доход за самоосигуряващите се лица
и
върху получените, включително начислените и неизплатените, брутни месечни възнаграждения или неначислените месечни възнаграждения, но върху не по-малко от минималната месечна работна заплата за страната и не повече от максималния месечен размер на осигурителния доход

<u>Вноските са:</u>

Едновременно по реда на чл. 40, ал. 1 и по реда на чл. 40, ал. 3, т. 1, изр. 2-ро:

- по реда на чл. 40, ал. 1 и във връзка с чл. 17а[6] от ЗПОО – в размера, определен със ЗБНЗОК за съответната година (до влизане в сила на ЗБНЗОК за 2026 г. - 8 на сто) за сметка на държавния бюджет и

- по реда на чл. 40, ал. 3, т. 1, изр. 2-ро – в размера, определен със ЗБНЗОК за съответната година (до влизане в сила на ЗБНЗОК за 2026 г. - 8 на сто)за сметка на държавния бюджет

ОСИГУРИТЕЛЕН ДОХОД И ЗДРАВНООСИГУРИТЕЛНИ ВНОСКИ ЗА ЛИЦАТА ДО 18-ГОДИШНА ВЪЗРАСТ И СЛЕД НАВЪРШВАНЕ НА ТАЗИ ВЪЗРАСТ, АКО УЧАТ РЕДОВНО – ДО ЗАВЪРШВАНЕ НА СРЕДНО ОБРАЗОВАНИЕ, НО НЕ ПО-КЪСНО ОТ НАВЪРШВАНЕ НА 22-ГОДИШНА ВЪЗРАСТ; УЧЕНИЦИТЕ, ВКЛЮЧЕНИ В ОБУЧЕНИЕ ЧРЕЗ РАБОТА (ДУАЛНА СИСТЕМА НА ОБУЧЕНИЕ) ЗА ВРЕМЕТО НА ОБУЧЕНИЕТО СЪГЛАСНО СЪОТВЕТНИЯ УЧЕБЕН ПЛАН, ОРГАНИЗИРАНО ПРИ УСЛОВИЯТА И ПО РЕДА НА ЗАКОНА ЗА ПРОФЕСИОНАЛНОТО ОБРАЗОВАНИЕ И ОБУЧЕНИЕ

ВНИМАНИЕ

Съгласно чл. 17а[6], ал. 1 на ***Закона за професионалното образование и обучение*** (ЗПОО) учениците, включени в обучение чрез работа (дуална система на обучение), са задължително осигурени за социално и здравно осигуряване.
На основание ал. 2 от същата разпоредба дължимите социални и здравноосигурителни вноски за лицата по ал. 1 са изцяло за сметка на държавния бюджет.

Разпоредбата на чл. 17а[6] от ЗПОО е специална по отношение на задължителното осигуряване на учениците, включени в обучение чрез работа (дуална система на обучение) и в тази връзка задължителните им здравноосигурителни вноски са изцяло за сметка на държавния бюджет.

Член 40, ал. 3, т. 1 от ЗЗО изречение второ гласи – „ *учениците, включени в обучение чрез работа (дуална система на обучение) за времето на обучението съгласно съответния учебен план, организирано при условията и по реда на ЗПОО, независимо от възникване на основание за осигуряване по реда на ал. 1*“. В тази връзка учениците, включени в обучение чрез работа (дуална система на обучение), за времето на обучението подлежат на задължително здравно осигуряване по реда на чл. 40, ал. 3, т. 1, независимо че във връзка с трудовото им правоотношение възниква основание за здравно осигуряване и по реда на чл. 40, ал. 1 от ЗЗО.

ОСИГУРИТЕЛЕН ДОХОД И ЗДРАВНООСИГУРИТЕЛНИ ВНОСКИ ЗА ЛИЦАТА ДО 18-ГОДИШНА ВЪЗРАСТ И СЛЕД НАВЪРШВАНЕ НА ТАЗИ ВЪЗРАСТ, АКО УЧАТ РЕДОВНО – ДО ЗАВЪРШВАНЕ НА СРЕДНО ОБРАЗОВАНИЕ, НО НЕ ПО-КЪСНО ОТ НАВЪРШВАНЕ НА 22-ГОДИШНА ВЪЗРАСТ; УЧЕНИЦИТЕ, ВКЛЮЧЕНИ В ОБУЧЕНИЕ ЧРЕЗ РАБОТА (ДУАЛНА СИСТЕМА НА ОБУЧЕНИЕ) ЗА ВРЕМЕТО НА ОБУЧЕНИЕТО СЪГЛАСНО СЪОТВЕТНИЯ УЧЕБЕН ПЛАН, ОРГАНИЗИРАНО ПРИ УСЛОВИЯТА И ПО РЕДА НА ЗАКОНА ЗА ПРОФЕСИОНАЛНОТО ОБРАЗОВАНИЕ И ОБУЧЕНИЕ

За сметка на държавния бюджет по реда на чл. 40, ал. 3, т. 1 от ЗЗО се осигуряват и лицата, навършили 18 - годишна възраст, ако учат редовно - до дипломирането, датата на първата поправка за съответните държавни зрелостни изпити или изпитите за придобиване на професионална квалификация или прекъсването на обучението, но не по-късно от навършване на 22-годишна възраст.

Българските граждани до 18-годишна възраст и след навършване на тази възраст, ако учат редовно - до завършване на средно образование, но не по-късно от навършване на 22-годишна възраст, които се обучават в средни училища в трети държави (държави извън ЕС), също се осигуряват за сметка на държавния бюджет по реда на чл. 40, ал. 3, т. 1 от ЗЗО.

Форми на обучение

Съгласно чл. 106 от ***Закона за предучилищното и училищното образование*** (ЗПУО) формите на обучение са:

- дневна;
- вечерна;
- задочна;
- индивидуална;
- самостоятелна;
- дистанционна;
- комбинирана;
- обучение чрез работа (дуална система на обучение).

За сметка на държавния бюджет се осигуряват всички учащи се и след 18-годишна възраст до завършване на средно образование, но не по-късно от навършване на 22-годишна възраст, във всички форми на училищно обучение съгласно чл. 106 от ЗПУО, при условие, че учениците не подлежат на задължително здравно осигуряване на друго основание.